

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Lilian,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Arnaut Valentina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Strășeni din 13 iunie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

Poclitari Oleg Xxxxx, născut la xxxx, originar
și domiciliat în s. Xxxx, r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 11.04.2019 – 13.06.2019;
2. *instanța de apel*: 12.06.2019 – 23.10.2019;
3. *instanța de recurs*: 10.09.2020 – 10.02.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Central din 13 iunie 2019, Poclitari Oleg a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal și conform Legii, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Poclitari Oleg, având scopul satisfacerii poftei sexuale, știind cu certitudine că minora Xxxx Xxxx, nu are împlinită vârsta de 16 ani, din luna aprilie xxxx până în prezent, concubinează cu aceasta, în casa părinților minorei Xxxxx Xxxx din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, timp în care au întreținut de nenumărate ori raporturi sexuale, în rezultatul cărora minora Xxxxx Xxxx a rămas însărcinată la moment (înaintării învinuirii 29.03.2019) în luna a cincea.

Acțiunile lui Poclitari Oleg au fost calificate în temeiul art. 174 alin. (1) Cod penal - raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, adică, raportul sexual altul decât violul, actele de penetrare vaginală, comise asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani.

Studiind probele din dosar administrate la faza urmăririi penale, instanța de judecată a constatat că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu

privire la persoana acestora, care permit stabilirea pedepsei și ca urmare a admis, prin încheierea protocolară din 28 mai 2019, cererea inculpatului Poclitari Oleg, confirmată de apărătorul său - Ion Gumeniuc, prin care acesta a declarat că recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Gumeniuc Ion, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu stabilirea unei pedepse mai blânde, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și conform prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de un an.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul a indicat că, instanța urma să țină cont de prevederile art. 75 Cod penal și de faptul că, în cazul dat Poclitari Oleg are loc permanent de trai unde se caracterizează pozitiv, e orfan și a început să concubineze cu minora Xxxxx Xxxxx cu acordul părinților ultimei și doar cu scopul de a avea în sfârșit și el familia și casa sa, din care motiv a considerat că în privința lui pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune minimal de un an.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, apelul declarat de către avocatul inculpatului a fost respins, ca nefundat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a constatat că prin acțiunile sale inculpatul Poclitari Oleg a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 174 alin.(1) Cod penal.

Sentința primei instanțe a fost contestată de avocat în numele inculpatului doar în partea individualizării pedepsei, însă ce ține de încadrarea juridică și vinovăție sentința nu a fost atacată.

În ședința de judecată inculpatul Poclitari Oleg a depus o cerere în scris în care a indicat că recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penal.

Instanța de apel a notat că din analiza materialelor cauzei, a rezultat cert că prima instanță a apreciat obiectiv prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinate în ședința de judecată a primei instanțe, descrise în sentință, corect a adoptat soluția de condamnare a lui Poclitari Oleg, în baza art. 174 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Or, analizând hotărârea instanței de fond sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, instanța de apel a considerat că, soluția instanței în partea stabilirii modului de executare a pedepsei este întemeiată, la adoptarea căreia s-a ținut cont în deplină măsură de norma prevăzută de art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Totodată, instanța de apel a menționat că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Având în vedere circumstanțele cazului confirmate prin probele acumulate la dosar în raport cu motivul săvârșirii infracțiunii, precum și mijloacele folosite, inclusiv personalitatea inculpatului care, deși a declarat că regretă faptele comise, instanța a remarcat faptul că din comportamentul inculpatului nu a rezultat că acesta ar avea o urmă de regret în urma faptelor comise, inclusiv de a adopta un comportament în conformitate cu cerințele morale acceptate într-o societate. Din aceste motive, instanța de apel a considerat că corijarea și reeducarea inculpatului Poclitari Oleg poate avea loc numai cu izolarea acestuia de societate, fiindu-i numită legal pedeapsă cu închisoarea.

Cu referire la solicitarea apărătorului de a fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de apel a remarcat că comportamentul inculpatului Poclitari Oleg din cadrul cercetării judecătorești a demonstrat că ultimul nu a conștientizat gradul și pericolul social al faptei comise, iar comportamentul ultimului din cadrul cercetării judecătorești denotă incapacitatea de a se corecta și reeduca, inclusiv de a adopta un comportament în conformitate cu respectarea cerințelor morale acceptate într-o societate, ceea ce semnifică că la această etapă inculpatul prezintă pericol social, la caz fiind irațională aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Arnaut Valentina în numele inculpatului, prin care, indicând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a hotărârilor judecătorești, în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatului Poclitari Oleg să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a acesteia.

În argumentarea recursului invocă faptul că, pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, deoarece s-a ignorat principiul individualizării pedepsei, cât și lipsa

circumstanțelor agravante.

De asemenea, pedeapsa nu este echitabilă deoarece nu este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În cazul dat, Poclitari Oleg are loc permanent de trai unde se caracterizează pozitiv, e orfan și a început să concubineze cu minora Fișer Ecaterina cu acordul părinților ultimei și doar cu scopul de a avea în sfârșit și el familie, din care motiv considerăm că în privința lui pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Sidlețchi Iurie în numele inculpatului a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului procurorului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursurilor declarate, se întemeiază, în drept, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Totodată, se relevă că, potrivit dispoziției art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului ordinar declarat de avocatul Arnaut Valentina în numele inculpatului se constată că acesta, face referire la temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând ca în privința inculpatului să fie stabilită pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Instanța de recurs, analizând textul cererii de apel în paralel cu cel din recurs, constată că apărătorul critică aceleași chestiuni de drept – neaplicarea art. 90 Cod penal. Însă, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor normei menționate într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului și, pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La fel, se specifică că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta. În toate cazurile, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, ceea ce la caz anume în această consecutivitate și s-a realizat.

Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal, de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, este echitabilă, proporțională și va contribui la atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia.

Instanța de recurs reține că, instanțele de fond au statuat asupra aplicării pedepsei închisorii în privința lui Poclitari Oleg, la limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 174 alin. (1) Cod penal, coroborat cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, totodată ținând seama atât de circumstanțele atenuante, cât și de cele agravante.

Pe de altă parte, în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării părții apărării de a-i stabili inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a acesteia. Așadar, din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut prin mai multe argumente criticele apelantului ce vizau pedeapsa aplicată inculpatului, circumstanțele atenuante sau agravante ce au influențat asupra operațiunii de individualizare a pedepsei, totodată decizia cuprinde și temeiurile de respingere a solicitării părții apărării privind stabilirea unei pedepsei neprivative de libertate.

Colegiul penal consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale de același gen.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (*a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de către recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Poclitari Oleg Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **03 martie 2021**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana